

Tillstånds- och tillsynsnämnden

Tid 18.08.2026 kl 17:00 -

Plats Nimbushuset, 4. vån. mötesrummena Salonki och Kammari

Ärenden som skall behandlas

Ärende	Rubrik	Sida
1	Mötets laglighet och beslutförhet	3
2	Protokolljusterare	4
3	Byggnadstillsynschefens och inspektörernas lov och tillstånd	5
4	Svar på begäran om åtgärder	6
5	Ansökningar om bygglov, Turulagränden 10	11
6	Mäntsälåån-Svartsån. Kontrollrapport om vattendragens tillstånd 2025	13
7	Årsrapport 2025 över den gemensamma granskningen av havsområdet utanför Borgå	17
8	Den gemensamma granskningen av vattendragsområdet i Borgå å 2025	21
9	Tillstånds- och tillsynsnämndens delårsrapport 1–6/2026	25
10	Meddelanden	27
11	Aktuella ärenden	29

Delatagare

	Namn	Uppgift
Närvarande	Kivineva Sanna	ordförande
	Andersson Christer	viceordförande
	Ahola Riitta	ledamot
	Alava Ilkka	ledamot
	Jaakkola Jussi	ledamot
	Junes Heikki	ledamot
	Montonen Niklas	ledamot
	Naumanen Erkki	ledamot
	Parjanen Pirkko	ledamot
	Savin Charlotta	ledamot
	Sågbom Pia	ledamot
Övriga	Tapper Linn	ungdomsfullmäktiges representant
	Valasti Matti	stadsstyrelsens representant
	Nylander Mikaela	stadsstyrelsens ordförande
	Pitkäniemi Jani	stadsdirektör
	Salminen Sirpa	sekreterare
	Mollgren Dan	föredragande
	Mether Jesse	föredragande
	Hento Miia	föredragande
	Tiainen Tiina	föredragande

Tillstånds- och tillsynsnämnden

1

Mötets laglighet och beslutförhet

Tillstånds- och tillsynsnämnden 18.08.2026

Ordförande

Mötet konstateras lagenligt sammankallat och beslutfört.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

2

Protokolljusterare

Tillstånds- och tillsynsnämnden 18.08.2026

Ordförande

Tillstånds- och tillsynsnämnden väljer Christer Andersson och Pia
Sågbom till protokolljusterare.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

3

Byggnadstillsynschefens och inspektörernas lov och tillstånd

Tillstånds- och tillsynsnämnden 18.08.2026

Beredning och tilläggsuppgifter:
byråsekreterare Heidi Vaskelainen,
heidi.vaskelainen@porvoo.fi

Lov och tillstånd som behandlats av byggnadstillsynschefen,
ledande byggnadsinspektören, byggnadsinspektörerna och
VVS-inspektören under tiden 13.6. – 7.8.2026.

Byggnadstillsynschefen
Antecknas för kännedom.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

4

Svar på begäran om åtgärder

Tillstånds- och tillsynsnämnden 18.08.2026
1914/10.03.00.10/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:
Byggnadsinspektör Jani Parkkisenniemi,
jani.parkkisenniemi@porvoo.fi

Sammanfattning

Borgå stads byggnadstillsyn har via e-post fått en begäran om åtgärder av [REDACTED] som är ägare till fastigheten [REDACTED]. I begäran om åtgärder krävs att Borgå stads byggnadstillsyn vidtar åtgärder och utreder om placeringen av den täckta bilparkeringen, fasaderna på bilparkeringen och placeringen av gränsstaketet mellan fastigheterna är lagenliga på fastigheten [REDACTED].

Specificering av fastigheten:

[REDACTED]

Ägare/innehavare:

[REDACTED]

Beskrivning av ärendet

På fastigheten [REDACTED] finns en täckt bilparkering och ett staket som är byggda fast i gränsen till den fastighet som ägs av [REDACTED].

För den fastighet där den täckta bilparkeringen [REDACTED] är belägen har beviljats bygglov för ett bostadshus och ett förråd 28.5.1973. Bilparkeringen framgår av de stämplade bygglovsritningarna till detta lov (bilaga 1). Det har inte ansökts om något separat lov för bilparkeringen, utan det har godkänts i samband med ansökan om bygglovet för bostadshuset.

Byggnadstillsynen i Borgå stad har 4.6.2026 skickat en begäran om utredning (bilaga 2) till ägaren [REDACTED] av fastigheten [REDACTED]. I sin begäran om utredning har byggnadstillsynen i Borgå stad ställt följande frågor:

Varför ligger den täckta bilparkeringen och staketet på grannfastighetens sida?

Varför motsvarar inte den täckta bilparkeringen ritningarna i bygglovet?

Tillstånds- och tillsynsnämnden

■■■■■ har svarat via e-post 12.6.2026 (bilaga 3).

En fri sammanfattning av svaret:

– Enligt fastighetsägaren har både den täckta bilparkeringen och staketet mellan tomterna funnits på sina nuvarande platser ända sedan de ursprungligen byggdes på 1970-talet, och deras placering har inte ändrats.

– Staketets brädor byttes ut i början av 2000-talet som en underhållsåtgärd, då staketets livslängd hade löpt ut. Enligt ägaren handlade det inte om att flytta staketet, utan om att reparera det på dess ursprungliga plats. (Enligt uppgifter som senare mottogs via e-post har staketet på fastigheten reparerats enligt en gemensam överenskommelse med Borgå stad år 2011 (bilaga 4)).

– Ägaren begär att byggnadstillsynen granskar dokumentationen från 1970-talet som rör det ursprungliga bygglovets, slutsynen och ibruktagningen för att utreda byggandet och placeringen av den täckta bilparkeringen.

– Ägaren framför en separat anmärkning om att tomtens råmärke, enligt ägarens uppfattning, har förstörts under byggarbeten på grannfastigheten.

– Ägaren anser att den täckta bilparkeringen och staketet har byggts, placerats och godkänts i enlighet med råmärket och de bestämmelser som gällde vid den tidpunkten, och att detta borde framgå av stadens arkivmaterial.

Byggnadsinspektör Jani Parkkisenniemi vid Borgå stads byggnadstillsyn har gjort ett inspektionsbesök på ■■■■■ fastighet 22.7.2026 kl. 10 (bilaga 5).

Vid inspektionsbesöket kunde man konstatera att den täckta bilparkeringen ligger på sin ursprungliga plats. Fasaderna på den täckta bilparkeringen har ändrats. Fasaderna är helt täckta med brädor i övre kanten, och på insidan har lagts marksten. Staketet mellan fastigheterna har reparerats, men på basis av erhållna uppgifter samt på basis av observationer som gjorts vid inspektionen finns det på sin ursprungliga plats.

På fastigheten ■■■■■ där den täckta bilparkeringen är belägen, genomfördes en slutsyn 10.7.1985 (bilaga 5). I slutsynen finns inga anmärkningar om att bilparkeringen eller staketet skulle ha uppförts i strid med det beviljade lovet. Det finns inte heller någon anmärkning i slutsynen om bilparkeringens eller staketets placering.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

Vid det inspektionsbesök som genomfördes 22.7.2026 konstaterades även att råmärket som ligger på [REDACTED] sida inte längre finns på sin plats, utan har enligt ägaren till fastigheten [REDACTED] grävts bort på grund av byggnadsarbeten som utförts på [REDACTED] fastighet. Råmärket kunde ses bredvid sockeln på [REDACTED] byggnad.

Enligt lagfarten (bilaga 6) har fastigheten [REDACTED] övergått till [REDACTED] ägo 31.5.2022. Enligt uppgifter från Borgå stads byggnadstillsyn har fastigheten tidigare ägts av Borgå stad. Enligt den byggnadshistoriska utredningen (bilaga 7) har det gjorts grundläggande förbättringsarbeten i byggnaden åren 1979–1981, och den har byggts om till ett konstnärshem. Byggnaden erbjöds till unga konstnärer som bostad och ateljé mot enbart el-, vatten- och uppvärmningskostnader. Byggnaden användes som konstnärshus ända fram till 2017. Enligt uppgifter från Borgå stads byggnadstillsyn har det inte uppstått oklarheter om den täckta bilparkeringens eller staketets placering under dessa år.

På grundval av begäran om utredning, inspektionsbesöket och granskningen av handlingarna kan man konstatera att staketets och den täckta bilparkeringens placering inte har förändrats sedan de byggdes. Det går inte att jämföra bilparkeringens placering med det ursprungliga råmärket, eftersom det har grävts bort. Den tidigare ägaren till fastigheten [REDACTED] Borgå stad, har inte påpekat för ägaren till fastigheten [REDACTED] att den täckta bilparkeringen eller staketet skulle ha placerats på fastigheten i strid med stadens (den dåvarande fastighetsägarens) vilja, eller att det skulle råda någon oklarhet kring deras placering. Man kan således konstatera att även om staketet och den täckta bilparkeringen enligt de nuvarande mätningarna i genomsnitt ligger cirka 80 mm på den fastighet som ägs av [REDACTED], så har det under årens lopp uppstått ett konkludent avtal mellan de tidigare fastighetsägarna, där staketets och bilparkeringens placering har godkänts av båda fastighetsägarna.

Motivering

Enligt 42 § i bygglagen (751/2023) krävs bygglov alltid om en byggnad som skyddas med stöd av en plan eller lag eller som är historiskt eller arkitektoniskt värdefull repareras eller ändras på ett sätt som har en betydande inverkan på byggnadens skyddsvärda eller arkitektoniska värde. Gamla Borgå är skyddat med stöd av detaljplanen och de fasadändringsarbeten som har utförts på den täckta bilparkeringen kräver bygglov. Byggnadens användningsändamål har också ändrats. Minst 30 procent av väggytan i den täckta bilparkeringen är inte längre öppen, varvid användningsändamålet har ändrats från täckt bilparkering till garage.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

Enligt 100 § i bygglagen (751/2023) ska kommunens byggnadstillsynsmyndighet med tanke på det allmänna intresset övervaka iakttagandet av planläggningen samt för sin del se till att det som föreskrivs om byggande i lagen om områdesanvändning eller föreskrivs eller bestäms med stöd av den iakttas i samband med byggandet. Dessutom ska kommunens byggnadstillsynsmyndighet med tanke på det allmänna intresset övervaka byggandet enligt denna lag samt för sin del se till att det som föreskrivs i denna lag eller föreskrivs eller bestäms med stöd av den iakttas i samband med byggandet. Att värna om det allmänna intresset kan inte innebära att en byggnad och ett staket, som redan i över 50 år har stått på sin nuvarande plats i den historiskt betydelsefulla Gamla stan i Borgå, i efterhand ska flyttas på grund av sin placering när det handlar om 65–160 mm. Oklarheten kring placeringen har kommit fram med nutida mätningar, men placeringen kan inte jämföras med råmärket som fanns vid hörnet av den täckta bilparkeringen, eftersom råmärket har grävts bort.

För det bygglov som beviljades 1973 förrättades en slutsyn 10.7.1985. I protokollet över slutsynen finns inga anmärkningar om att bilparkeringen eller staketet skulle ha uppförts i strid med det beviljade lovet. Det finns inte heller någon anmärkning i slutsynen om bilparkeringens eller staketets placering (bilaga 8).

Enligt Högsta domstolens prejudikat 7.6.2023 (HD:2023:41) (bilaga 9) kan rätten att ha en byggnad på mark som ägs av någon annan basera sig på ett konkludent avtal. Den tidigare ägaren till fastigheten som ägs av [REDACTED], det vill säga Borgå stad, har under cirka 50 års tid inte gjort några anmärkningar angående den täckta bilparkeringens eller staketets placering. Man kan således konstatera att det har uppstått ett konkludent avtal mellan fastigheterna om bilparkeringens och staketets placering. Staketets placering har varit känd för den nuvarande ägaren av fastigheten [REDACTED] när denne anskaffade fastigheten och det kan därför inte anses att bibehållandet av staketet på dess nuvarande plats medför väsentligt större olägenhet än vid tidpunkten då avtalet ingicks.

Lagrum som har tillämpats

Bygglagen (751/2023) 100 §

Bilagor

Bilaga 1	Stämplade lovritningar
Bilaga 2	Begäran om utredning 4.6.2026
Bilaga 3	Svar per e-post 12.6.2026
Bilaga 4	Diskussion per e-post 23.7.2026
Bilaga 5	Protokoll över inspektionsbesök 22.7.2026
Bilaga 6	Lagfart daterad 23.7.2026
Bilaga 7	Byggnadshistorisk utredning

Tillstånds- och tillsynsnämnden

Bilaga 8	Protokoll över slutsyn 10.7.1985
Bilaga 9	HD:2023:41
Bilaga 10	Begäran om åtgärder

Byggnadstillsynschefen

Placeringen av staketet och den täckta bilparkeringen kräver inga ytterligare åtgärder.

Den täckta bilparkeringens fasader måste återställas så att de stämmer överens med det beviljade lovet, eller så måste bygglov ansökas för dem senast det angivna datumet.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

5

Ansökningar om bygglov, Turulagränden 10

Tillstånds- och tillsynsnämnden 18.08.2026

1917/10.03.00.04/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:

byggnadsinspektör Jan-Erik Strandvik, jan-erik.strandvik@porvoo.fi

Haan Oy ansöker om bygglov för fastigheten 638-33-3569-5, på adressen Turulagränden 10, 06750 Tolkis.

Byggplatsen ligger inom detaljplaneområdet Östra Mensas (DP430) och har detaljplanebeteckningen AO-30, kvartersområde för fristående småhus. I området får uppföras småhus med en bostad eller två bostäder. Fastighetens yta är 2 561 m² och enligt detaljplanen har den en byggrätt på 400 m²-vy (exploateringsstal 0,15612).

Bygglov söks för två envåningshus med två bostäder vardera.

Båda byggnaderna har en våningsyta och en total yta på 219 m².

Byggnadernas byggnadsrättsliga våningsyta är 210 m².

Totalt kommer det i byggnaderna att finnas fyra bostäder på 93 m² med tre rum och ett kombinerat kök och vardagsrum.

Antalet bilplatser som föreslås är två bilplatser per bostad, vilket är det antal som krävs enligt detaljplanen, det vill säga totalt åtta stycken. Antalet cykelplatser som föreslås är totalt 16.

Byggnaderna har trästomme, och fasaderna är huvudsakligen av trä. Fasadens huvudsakliga färger är i enlighet med bygganvisningarna mörkgrå, och taket svart.

Huvudprojekterare är diplomingenjör Emil Johansson från Porvoon rakennuskonsultit Oy.

Den sökande ansöker om två mindre undantag i enlighet med 59 § i bygglagen.

Undantag 1.

Byggnaden och dess terrass sträcker sig högst cirka en meter utanför byggnadsytan i tomtens östra kant. Detta mindre undantag motiveras av att man därmed uppnår ett brandsäkert avstånd på åtta meter till den andra planerade byggnaden. Vid tomtgränsen ligger ett grönområde.

Undantag 2.

Byggrätten enligt detaljplanen överskrids med 5 procent. Trots denna överskridning är tomtens exploateringsstal fortfarande måttligt.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

Med en liten överskridning av byggrätten kan man bygga bostäder av hög kvalitet utan att behöva kompromissa med förrådsutrymmen.

Undantagen är små och

- 1) medför inga olägenheter med tanke på planläggningen, genomförandet av planen eller annan reglering av områdesanvändningen;
- 2) försvårar inte uppnåendet av målen för naturvården;
- 3) försvårar inte uppnåendet av målen för skyddet av den byggda miljön;
- 4) leder inte till byggande med betydande konsekvenser och har annars inga betydande skadliga miljökonsekvenser eller andra betydande och skadliga konsekvenser.

Bygglovsansökningarnas ärendenummer är:

1. LP-638-2026-00396
2. LP-638-2026-00397

Bilagor:

Beslutsförslag
Huvudritningar
Utlåtanden

Byggnadstillsynschefen

Tillstånds- och tillsynsnämnden beslutar bevilja de sökta byggloven för uppförande av byggnaderna enligt beslutsförslagen med de villkor som ingår i loven.

De mindre undantagen beviljas med stöd av 59 § i bygglagen.

Paragrafen justeras genast.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

6

Mäntsälään-Svartsån. Kontrollrapport om vattendragens tillstånd 2025

Tillstånds- och tillsynsnämnden 18.08.2026
1912/11.02.01.04/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:

miljövårdsinspektör Sanna Tarmi, sanna.tarmi2@borga.fi

I Mäntsälä–Svartså genomfördes kontroll vattendrag under våren 2025 i enlighet med miljötillstånden för Nivos Vesi ja Lämpö Oy:s avloppsreningsverk i Mäntsälä kyrkby samt Mellersta Nylands utbildningssamkommuns avloppsreningsverk vid Saari gård. Syftet med kontrollen var att kartlägga reningsverkens inverkan på vattenkvaliteten i Saarenjoki, Mäntsälään och Svartså samt att följa upp det allmänna tillståndet i vattendragsområdet i enlighet med det övervakningsprogram som godkänts av Nylands NTM-central. Kontrollen har genomförts av Eurofins Environment Testing Finland Oy.

Väderförhållanden 2025

År 2025 var varmare än genomsnittet vad gäller väderförhållandena. Med undantag för maj, juni och augusti var alla månader varmare än normalt, och årets medeltemperatur uppgick till 7,5 °C. Det regnade mer än normalt, särskilt i början av året samt under sommaren och hösten. Vårfloden blev ovanligt liten och inträffade redan i början av mars. Flöden var relativt låga under hela året fram till slutet av oktober, varefter de ökade under årets sista månader. Det genomsnittliga flödet i Svartså vid Veckoski var 5,57 m³/s, vilket motsvarade det långsiktiga genomsnittet.

Avloppsbelastning

Vattenbelastningen från avloppsreningsverket vid Saari gård minskade år 2025 för alla granskade parametrar jämfört med år 2024. Reningsverket uppfyllde kraven i miljötillståndet både vad gäller resthalter och reningsgrad och uppfyllde även kraven i förordningen om avloppsvatten från tätbebyggelse. Fosforbelastningen som leddes ut i vattendraget uppgick till cirka 3,7 kilogram och kvävebelastningen till cirka 339 kilogram per år. Mängden avloppsvatten vid avloppsreningsverket i Mäntsälä minskade något jämfört med föregående år. Belastningen på reningsverket ökade vad gäller biologisk syreförbrukning, kemisk syreförbrukning och kväve, men fosfor- och fastämnesbelastningarna minskade något. Reningsverkets verksamhet uppfyllde kraven i miljötillståndet och förordningen om avloppsvatten från tätbebyggelse. Kvävebelastningen som leddes ut i vattendraget

Tillstånds- och tillsynsnämnden

uppgick till cirka 17,9 ton och kvävebelastningen till cirka 0,28 ton per år.

Vattenkvaliteten i Saarenjoki

Vattenkvaliteten i Saarenjoki förblev i stort sett god. Vattnets hygieniska kvalitet uppfyllde de kvalitetskrav som ställs på badvatten under hela kontrollperioden. De genomsnittliga halterna av Escherichia coli-bakterier var relativt låga både vid mätpunkterna uppströms och nedströms reningsverket, och reningsverkets inverkan märktes inte i någon större utsträckning på mängden enterokocker.

Effekten av reningsverket vid Saari gård på den allmänna vattenkvaliteten i Saarenjoki var ringa. Inga betydande förändringar konstaterades vad gäller elektrisk ledningsförmåga, grumlighet, halt av fasta ämnen, surhetsgrad eller kemisk syreförbrukning mellan mätpunkterna uppströms och nedströms reningsverket. Inte heller i fosforhalterna kunde man konstatera någon tydlig ökning som kunde hänföras till reningsverket. När det gäller kväve märktes dock reningsverkets påverkan i form av en svag ökning av halterna, och framför allt halterna av ammoniumkväve steg nedströms reningsverket, särskilt i augusti.

Utifrån näringsämneshalterna var Saarenjoki ett näringsrikt eller mycket näringsrikt vattendrag. De totala kvävehalterna var höga under hela året, och de högsta halterna uppmättes i november. De totala fosforhalterna låg i regel på samma nivå som i ett näringsrikt vattendrag, men reningsverkets inverkan på fosforhalterna var ringa.

Vattenkvaliteten i Mäntsälåån och Svartså

Både reningsverkens effekter och den omfattande diffusa belastningen på avrinningsområdet syntes i vattenkvaliteten av Mäntsälåån och Svartså. Särskilt när det gäller bakteriehalterna konstaterades det tidvis betydande öknings. Vid mätstationerna uppströms och nedströms Mäntsälåån överskreds gränsvärdena för badvatten vid flera kontroller. De högsta överskridandena konstaterades i juli i samband med att vattnet leddes förbi avloppsreningsverket samt i september. I Svartså var bakteriehalterna lägre än i Mäntsälåån, eftersom vattnet i Mäntsälåån späddes ut när vattnet från Hirvihaaranjoki blandades med det.

Effekten av reningsverket i Mäntsälä märktes särskilt i kvävehalterna. Koncentrationen av totalkväve steg nedströms reningsverket till i genomsnitt cirka 700 µg/l. De starkaste effekterna observerades under augusti–september, då flodernas vattenföring var låg och reningsverkets belastning hade sin största relativa inverkan. När det gäller fosfor var effekten mindre, och den genomsnittliga ökningen av halten vid reningsverket uppgick till cirka 7 µg/l.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

Vattnets allmänna kvalitet var relativt stabil under kontrollperioden. Grumlighet, halt av fasta ämnen, pH och kemisk syreförbrukning varierade huvudsakligen beroende på de naturliga flödesförhållandena, och man kunde inte konstatera någon inverkan från reningsverket på dessa variabler. Syresituationen i Mäntsälåån varierade mellan godtagbar och god och var som sämst under i juli när vattnet leddes förbi reningsverket. I Svartså var syresituationen generellt sett bättre och varierade från tillfredsställande till utmärkt.

Utifrån näringshalterna var både Mäntsälåån och Svartså näringsrika vattendrag. Största delen av kvävet förekom i form av nitrat och nitrit. Fosforhalterna var som högst i slutet av året samt när vattnet leddes förbi reningsverket. I nedre delen av Svartså steg halterna av totalt fosfor i november till så mycket som 160 µg/l.

Föroreningsbelastningar och reningsverkens betydelse

År 2025 förde Svartså uppskattningsvis cirka 519 ton kväve och 25 ton fosfor ut i havet. Dessutom fördes cirka 10 600 ton fast material ut i havet via floden. Ämnesbelastningarna var i alla avseenden lägre än år 2024, vilket delvis berodde på mildare flöden.

Reningsverket i Mäntsälå kyrkby stod för en relativt liten andel av belastningen på hela avrinningsområdet. Reningsverkets andel av den kvävebelastning som Svartså förde ut i havet uppgick till cirka 3,4 procent och av fosforbelastningen till cirka 1,1 procent. Resultaten visar att den största delen av näringsbelastningen fortfarande uppkommer vid jordbruks- och skogsbruksområden samt från annan diffus belastning.

Farliga och skadliga ämnen

Vid kontrollen av farliga och skadliga ämnen var tungmetallhalterna låga. Små mängder arsenik, koppar, bly, nickel och zink påvisades, men halterna låg klart under miljökvalitetsnormerna. Kvicksilver och kadmium påvisades i praktiken inte alls.

Varken alkylfenoler, deras etoxilater eller ftalater påvisades i de undersökta proverna. Små mängder PFAS-föreningar påvisades både i Mäntsälåån och Svartså, men halterna var mycket låga och miljökvalitetsnormerna överskreds inte.

Slutsatser

Slutsatser och fortsatt kontroll

Utifrån övervakningen under 2025 kan man konstatera att avloppsreningsverken vid Saari gård och i Mäntsälå kyrkby i huvudsak fungerade i enlighet med tillståndsvillkoren och att deras påverkan på vattendragen totalt sett var relativt liten. Effekterna av

Tillstånds- och tillsynsnämnden

reningsverket vid Saari gård märktes endast i liten utsträckning i vattendraget, och utifrån de flesta vattenkvalitetsparametrarna gick det inte att urskilja någon påverkan. Effekterna av reningsverket i Mäntsälä visade sig tydligast i form av ökade kvävehalter och en tillfällig försämring av vattnets hygieniska kvalitet nedströms reningsverket.

Tillståndet i Svartså avrinningsområde påverkas dock framför allt av den diffusa belastningen som kommer från det stora, jordbruksdominerade avrinningsområdet. Detta visar sig i form av höga näringsämneshalter och stora ämnesbelastningar även i områden som inte omfattas av reningsverkens verkan. Halterna av farliga ämnen var låga och inga överskridanden av miljökvalitetsnormerna konstaterades. Kontrollen fortsätter enligt gällande gemensamma kontrollprogram.

Miljövårdschefen

Tillstånds- och tillsynsnämnden noterar kontrollrapporten om vattendragens tillstånd för Mäntsälåån–Svartså.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

7

Årsrapport 2025 över den gemensamma granskningen av havsområdet utanför Borgå

Tillstånds- och tillsynsnämnden 18.08.2026

1915/11.02.01.04/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:

miljövårdsinspektör Sanna Tarmi sanna.tarmi2@borga.fi

Tillståndet i havsområdet utanför Borgå och avloppsvattnets inverkan på vattendragen följs upp som en gemensam granskning av faktorer som belastar vattendragen. I granskningen deltar Borgå stads avloppsreningsverk, Neste Abp, Borealis Polymers Oy, Alta performance Materials Oy, BEWI RAW Oy, Kraftverket i Tolkis för Borgå Energi och Port of Tolkkinen. År 2025 genomfördes granskningen i enlighet med ett program som fastställts i beslutet av Nylands NTM-central (UUDELY/3835/2016, 16.2.2021) och Egentliga Finlands NTM-central (VARELY/1199/2021, 18.5.2022) (Kymijoen vesi ja ympäristö ry 2022).

I havsområdet utanför Borgå har man gjort gemensam granskning sedan 1970-talet. År 2025 genomfördes granskningen som en begränsad kontroll i enlighet med det gemensamma kontrollprogrammet som godkänts av NMT-centralerna i Nyland och Egentliga Finland. Granskningen omfattade undersökning av vattenkvaliteten vid 11 provtagningspunkter samt övervakning av bottenfaunan vid två provtagningsplatser. Kymijoen vesi ja ympäristö ry ansvarade för vattendragsutredningen.

Granskningsområdet är huvudsakligen det grunda kustvattenområdet där Borgå å och Svartsån utgör de viktigaste tillflödena. Området utsätts både för diffus belastning från åarna och punktbelastning från Sköldviks industriområde, avloppsreningsverket i Borgå och Tolkis kraftverk.

Väderförhållanden 2025

År 2025 var det näst varmaste året i Finlands mätningshistoria. I Borgå var medeltemperaturen 7,5 °C, vilket var betydligt högre än under jämförelseperioden (1991–2020). Nederbörden var högre än genomsnittet, och de kraftiga regnen koncentrerades till början av året samt till sommar–höstsäsongen.

Vattenföringen i åarna var högre än vanligt under början av året, men våröversvämningen blev svag. De rikliga regnen i juli ökade flödena och belastningen tillfälligt. I slutet av året ökade flödena och ämnesbelastningarna på nytt.

Belastning på havsområdet

Tillstånds- och tillsynsnämnden

Borgå ås och Svartås andel av belastningen på området var fortfarande klart dominerande 2025. Åarna stod för över 96 procent av den totala belastningen och i praktiken nästan hela belastningen av fasta ämnen. När det gäller kväve och fosfor stod åarna för cirka 97 procent, och när det gäller COD-belastningen (kemisk syreförbrukning) cirka 97 procent.

Punktbelastning (industrianläggningar, avloppsreningsverk och kraftverk) står för närvarande för mindre än 10 procent av den totala näringsbelastningen. På lång sikt har punktbelastningens mängd minskat klart. År 2025 var punktbelastningen lägre än året innan. Den totala punktbelastningen av fosfor var cirka 2 630 kg/år, varav den största andelen, 1 639 kg, kom från Neste Abp, och den totala kvävebelastningen var cirka 56 465 kg/år, varav den största andelen, 40 634 kg, kom från Borgå avloppsreningsverk.

Gränsvärdena i miljötillstånden uppfylldes i stort sett hos alla aktörer, med undantag för några mindre avvikelser. Belastningsberäkningen för Tolkis kraftverk korrigerades för tidigare år, och den verkliga belastningen konstaterades vara lägre än vad som tidigare uppskattats. Mängden kylvatten och värmebelastningen från anläggningarna i Sköldvik låg under tillståndsvillkoren, och ingen betydande inverkan på vattendragen har konstaterats.

Vattenkvalitet och eutrofiering

Syresituationen i ytvattnet var under största delen av året måttlig eller god. I juli observerades en omfattande syremättnad på grund av riklig algproduktion. De lägsta syrehalterna konstaterades i augusti.

Syresituationen i underskiktet var måttlig under 2025. Situationen var över lag bättre än föregående år, men i slutet av juli var underskiktet syrefattigt eller nästan helt syrefritt i Orrebyfjärden samt på vissa ställen i Kuggsund och Svartbäckfjärdens södra del. Detta ökade den interna belastningen och frigöringen av näringsämnen från bottensedimentet.

Vattnet var i juli ovanligt grumligt, särskilt i närheten av åarna och Sköldviks hamnområde. Grumligheten och det svaga siktdjupet berodde framför allt på den rikliga dagvattenavrinningen. Klorofyll-a-halten, som beskriver eutrofieringsnivån, var 3,2–47 µg/l under produktionssäsongen. Baserat på produktionssäsongens medelvärde klassificerades havsområdet utanför Borgå som mycket frodigt 2025. Den långsiktiga utvecklingen av klorofyllhalterna visar en stigande trend under de senaste åren. Enligt vattenvårdens nuvarande klassificering är det ekologiska tillståndet i Emäsalo vattenförekomst försvårat.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

Vid granskningen av näringsförhållandena var området i huvudsak kväve- eller sambegränsat. I flodernas påverkansområden betonades kvävebegränsningen, medan det i de yttre havsområdena ibland även förekom fosforbegränsning.

Vattnets hygieniska kvalitet

I juli var havsvattnets hygieniska kvalitet i huvudsak dugligt för bad. Undantaget var provpunkten utanför Sköldviks hamn, där *E. coli*-bakteriehalten överskred åtgärdsgränsen för kustbadvatten i början av juli. Även i Kulloviken konstaterades förhöjda bakteriehalter. Avvikelserna berodde troligen på avrinning till följd av kraftiga regn och var tillfälliga.

Bottenfaunan och det ekologiska tillståndet

Provtagning av bottenlevande djur togs utanför oljehamnen och på djupområdena i Svartbäckfjärden. I båda områdena motsvarade bottenkvaliteten tidigare års observationer och bestod huvudsakligen av gyttja eller gyttje-lerjordbotten. Vid båda provtagningsplatserna var det syresatta ytskiktets tjocklek cirka 1,5 cm.

Utanför oljehamnen var de rikligaste arterna den främmande arten *Nippoleucon hinumensis*, *Marenzelleria*-borstmasken samt östersjömusslan, varav en stor del var unga individer. Andelen östersjömussla var 96 procent av den totala biomassan. I Svartbäckfjärdens djupområde var de dominerande arterna Tubificidae-glattmask och musselkräfta. Det fanns också gott om östersjömussla, och dess andel av den totala biomassan var nästan 99 procent.

Den ekologiska statusen, bedömd utifrån bottenfaunan, var god vid båda provtagningsstationerna. Enligt BBI-indexet klassificerades bottenstatus både utanför oljehamnen och i djupområdet vid Svartbäckfjärden som utmärkta 2025. Tillståndet i Svartbäckfjärdens djupområde förbättrades från året innan från god till utmärkt. Resultaten visar att bottenfaunasamhällena har bevarats mångsidiga och att bottenstatusen ekologiska status som stabilt i uppföljningsområdena.

Slutsatser och fortsatt kontroll

Över lag visar granskningen att läget i havsområdet utanför Borgå har i huvudsak bevarats stabilt, men belastningen från åarna som upprätthåller eutrofiering är fortfarande den viktigaste faktorn som inverkar områdets miljötillstånd.

Granskning av havsområdet utanför Borgå fortsätts enligt det uppdaterade gemensamma kontrollprogrammet under 2026, med ett

Tillstånds- och tillsynsnämnden

mer begränsat program. År 2027 är det dags för ett år med utvidgad granskning. Kontrollprogrammet uppdateras under 2026.

Miljövårdschefen

Tillstånds- och tillsynsnämnden antecknar för kännedom årsrapporten 2025 för den gemensamma granskningen av havsområdet utanför Borgå samt de kontrollresultat som redovisas i rapporten.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

8

Den gemensamma granskningen av vattendragsområdet i Borgå å 2025

Tillstånds- och tillsynsnämnden 18.08.2026
1918/11.02.01.04/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:

miljövårdsinspektör Sanna Tarmi, sanna.tarmi2@borga.fi

Vid den gemensamma granskningen av vattendragsområdet i Borgå å utreddes år 2025 hur kommunalt avloppsvatten inverkar på vattenkvaliteten i Borgå ås huvudfåra och dess största sidoflöde Palojoki. I granskningen deltog Kariniemi, Ali-Juhakkala och Nastola reningsverk i Lahtis samt Orimattila Vesi Oy:s reningsverk i Vääräkoski. Syftet med den regelbundna granskningen är att uppskatta den belastning som reningsverken orsakar och dess effekter på vattendragens tillstånd. Granskningen genomfördes av föreningen vatten- och luftvård för Östra Nyland och Borgå r.f.

Belastningen från kommunalt avloppsvatten i Borgå å

År 2025 leddes sammanlagt cirka 13,7 miljoner kubikmeter renat avloppsvatten i Borgå ås vattendrag. Största delen av avloppsvattnet kom från reningsverken i Kariniemi och Ali-Juhakkala i Lahtis, vilka stod för cirka 83,5 procent av den totala volymen. Reningsverket i Nastola stod för cirka 8,4 procent och reningsverket i Vääräkoski i Orimattila för cirka 8,1 procent.

Den totala belastningen på vattendraget uppgick till cirka 4128 kg fosfor, 215 ton kväve och 62 ton syreförbrukande organiskt material (BOD₇ ATU). Fosforbelastningen ökade avsevärt jämfört med föregående år, vilket delvis berodde på större vattenflöden, avsköljningen från avrinningsområdet samt störningssituationer vid reningsverkens fosforrening.

Reningsverken i Lahtis och Nastola uppfyllde huvudsakligen sina tillståndsvillkor. I Ali-Juhakkala förekom dock överskridanden av fosfor i slutet av året, och två bräddningssituationer rapporterades. Reningsverket i Vääräkoski i Orimattila uppfyllde kraven i miljötillståndet mätt som årsgenomsnitt, men överskridningar i fosforhalter observerades under årets tredje och fjärde kvartal.

Väderförhållanden och flöde

År 2025 var det näst varmaste året i Finlands mätningshistoria. Flödena i Borgå å var något större än det långsiktiga genomsnittet, och det genomsnittliga flödet under året vid Vakkolankoski var 11,7 m³/s. Flödena varierade jämnare än föregående år, och det förekom

Tillstånds- och tillsynsnämnden

inga långa lågflödesperioder, även om det observerades perioder med lite vatten under året.

Avloppsvattnets konsekvenser

På basis av kontinuerliga syremätningar var syresituationen i Borgå å som bäst under vintern och våren, men försämrades under sommaren i takt med att vattnet blev varmare. Vid mätplatsen i Myllykulma observerades i augusti tillfälligt en syrehalt på under 2 mg/l, vilket visar att syresituationen i vattnet på vissa ställen hade försämrats till en mycket låg nivå. Granskningen visar att näringsämnen och det organiska materialet i kommunalt avloppsvatten ökar syreförbrukningen särskilt då vattnet är varmt och flödet lågt. Syresituationen förbättrades dock när man gick längre till åns nedre lopp, tack vare en effektivare sammanblandning och oxidering av vattnet.

Effekterna av reningsverken i Kariniemi och Ali-Juhakkala i Lahtis märktes tydligt i den del av ån som ligger nedströms utsläppsområdet. Vattnets elektriska konduktivitet och näringsämneshalterna ökade avsevärt efter utsläppsområdet och särskilt halten av ammoniumkväve mångdubblades. Totalkvävehalten mer än tredubblades och totalfosforhalten ungefär fördubblades nedströms reningsverken. Även bakteriehalterna ökade. Effekterna var starkast när vattenflödet var som lägst och andelen renat avloppsvatten i flodvattnet var relativt sett störst. Vid stora flöden försvagades effekterna avsevärt.

Effekterna av reningsverket i Nastola var mycket tydliga i Palojoki. Palojoki är ett litet vattendrag där möjligheterna till utspädning av avloppsvatten är små. Nedan utsläppsområdet ökade vattnets elektriska konduktivitet och näringsämneshalterna avsevärt, och framför allt halterna av kväveföreningar ökade mångdubbelt. Även bakteriehalterna ökade kraftigt. Under perioder med lågt flöde var reningsverkets effekter särskilt kraftiga, medan betydelsen av diffus belastning betonades vid höga flöden och den relativa effekten av punktbelastningen minskade.

Effekterna av reningsverket i Vääräkoski i Orimattila blev däremot små. Vid observationsplatserna uppströms och nedströms reningsverket observerades inga statistiskt signifikanta skillnader i närings- eller bakteriehalterna. Effekterna döljs av åns redan höga näringshalter samt punktbelastning och diffus belastning från områdena uppströms. Enligt granskningen är belastningen från reningsverket i Vääräkoski liten i förhållande till den totala belastningen i Borgå ås mellersta lopp.

Både reningsverkens effekter och den omfattande diffusa belastningen på avrinningsområdet syntes i Borgå ås vattenkvalitet.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

De totala kvävehalterna var som högst nedströms reningsverken i Lahtis, medan de totala fosforhalterna ökade jämnt ju längre nedströms man förflyttade sig. Detta visar att den diffusa belastningen från ett jordbruksdominerat avrinningsområde har betydande effekt särskilt på fosforhalterna.

När det gäller den hygieniska vattenkvaliteten var resultaten på vissa håll oroande. Koncentrationerna av E. coli-bakterier och intertestinala enterokocker överskred vid flera observationsplatser åtgärdsgränserna för badvatten. Särskilt åavsnittet mellan Lahtis och Orimattila samt den nedre delen av Palojoki var problematiska. I den nedre delen av Palojoki steg E. coli-halterna under sommaren till även 17 000–24 000 pmy/100 ml. Resultaten visar att såväl avloppsbelastningen som den diffusa belastningen som sköljs ut från avrinningsområdet försämrar vattendragens hygieniska kvalitet.

År 2025 transporterade Borgå å uppskattningsvis 46 ton fosfor, 940 ton kväve och cirka 20 000 ton fast material till havet.

Reningsverkens andel av den totala fosforbelastningen var cirka 9 procent och av den totala kvävebelastningen cirka 23 procent. Resultaten visar att den största delen av fosforbelastningen kommer från diffus belastning, medan kommunalt avloppsvatten spelar en betydligt större roll när det gäller kväve.

Vid kontrollen av farliga och skadliga ämnen var tungmetallhalterna i huvudsak låga. Vid åmynningen och i utloppsfåran från reningsverket i Nastola konstaterades dock nickelhalter som vid flera mätningar överskred miljökvalitetsnormen. Bekämpningsmedel observerades framför allt i utloppsfåran vid reningsverket i Nastola, men halterna låg under miljökvalitetsnormerna. DEET-föreningen, som används i insektsmedel, observerades vid alla observationsplatser, vilket återspeglar kommunala avloppsvattens påverkan på vattendragen.

Slutsatser

Som helhet var vattenkvaliteten i Borgå å och Palojoki under 2025 liknande som under tidigare år: näringsämneshalterna var höga, särskilt i flodens mellersta och nedre lopp, och den hygieniska kvaliteten försämrades tydligt i de åvsnitt som ligger nedströms från reningsverken. Resultaten betonar vikten av både punktbelastning och diffus belastning vid den totala belastningen i Borgå å. Både halterna totalfosfor och totalkväve i Borgå å 2025 följde i stort sett samma långsiktiga trend som under tidigare år. Som helhet visar granskningen att vattenkvaliteten i Borgå å och Palojoki påverkas avsevärt både av punktbelastning från kommunala avloppsvatten och av diffus belastning från jordbruksområden och glesbygder. Effekterna av reningsverken i Lahtis och Nastola syns fortfarande tydligt nära deras utsläppsområden, men när det gäller tillståndet i hela vattendragsområdet är den diffusa belastningens betydelse

Tillstånds- och tillsynsnämnden

fortfarande mycket stor. I granskningsrapporten rekommenderas särskilt att effektivisera granskningen av Palojoki och att öka provtagningsfrekvensen, så att utvecklingen av vattendragets tillstånd och effekterna av belastningen kan följas på ett mer tillförlitligt sätt än för närvarande.

Till skillnad från diffus belastning rinner avloppsvattnet från reningsverket ut i ån relativt jämnt oavsett väderförhållanden, och dess negativa effekter på vattendragen blir särskilt tydliga under lågflödesperioder. Avloppsvattnets andel av åns näringsbelastning är betydande, särskilt när det gäller kväve. Fosfor i floden består i sin tur till största delen av diffus belastning som sköljts ut från odlingsmarkerna i avrinningsområdet, och denna belastning är som störst vid stora ytavrinningar och höga flöden. Avloppsvattens sammanlagda andel av fosforbelastningen i Borgå å var under 2025 cirka 9 procent och av kvävebelastningen cirka 23 procent.

Miljövårdschefen

Tillstånds- och tillsynsnämnden antecknar för kännedom årsrapporten 2025 för den gemensamma granskningen av vattendragsområdet i Borgå å samt de kontrollresultat som redovisas i rapporten.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

9

Tillstånds- och tillsynsnämndens delårsrapport 1–6/2026

Tillstånds- och tillsynsnämnden 18.08.2026
2164/02.02.00/2025

Beredning och tilläggsuppgifter:

Controller Riku Muurinen, fornamn.efternamn@borga.fi

I årets andra delårsrapport 2026 har beaktats helheten för ekonomin, verksamheten och omvärlden under perioden 1–6/2026 jämfört med budgeten och dispositionsplanen 2026. Rapporten innehåller en bedömning av hur de bindande målen har uppnåtts och av hur anslagen räcker till.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

Under rapporteringsperioden har tillstånds- och tillsynsnämndens verksamhet framskridit enligt plan i fråga om driftsekonomin utgifter. Verksamhetskostnaderna för serviceområdena som underordnats nämnden var i slutet av juni 2,5 miljoner euro, vilket motsvarar 46,7 procent av deras budget. Inkomsterna var i slutet av juni 1,5 miljoner euro, vilket motsvarar 55,0 procent av serviceområdenas budget. När det gäller driftsekonomin förväntas för närvarande att organet håller sig inom budgeten vad gäller kostnader och intäkter. Prognosen granskas kontinuerligt och eventuella budgetändringar behandlas i samband med kommande delårsrapporter.

Kompletterande material:

Sektorn för stadsutveckling, delårsrapport 1–6/2026

Stadsutvecklingsdirektören

Tillstånds- och tillsynsnämnden beslutar

1

anteckna för kännedom miljöhälsosektionens delårsrapport 1–6/2026

2

anteckna för kännedom tillstånds- och tillsynsnämndens delårsrapport 1–6/2026

3

skicka delårsrapporten till stadsstyrelsen och vidare till stadsfullmäktige för godkännande

4

att paragrafen justeras genast.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

Tillstånds- och tillsynsnämnden

10

Meddelanden

Tillstånds- och tillsynsnämnden 18.08.2026

Miljövården

Kymijoen vesi ja ympäristö ry, Borgå stad, den gemensamma kontrollen av Kullobäcken 2024. Vid den gemensamma kontrollen följde man 2025 upp hur Sköldvik materialcenter, Metsäpirtti komposteringsanläggning, motorbanan i Kullo samt Rudus Oy:s och Destia Oy:s stenmaterialverksamhet inverkar på områdets yt- och grundvatten. Kontrollområdet ligger på ett område mellan Borgå motorväg och Sköldviks industriområde. Enligt kontrollen låg kvaliteten på både yt- och grundvattnet i stort sett på samma nivå som tidigare åren, och inga betydande nya miljökonsekvenser konstaterades i området. Årets flöden och belastningar var lägre än genomsnittet, och vid flera mätstationer förblev kvävebelastningen lägre än under tidigare år.

I ytvatten konstaterades fortfarande ställvis förhöjda kvävehalter, särskilt inom de områden som påverkas av materialcentret och området med stenmaterialverksamhet. Man konstaterade även enstaka förhöjda ammoniumkvävehalter. Halterna av oljekolväten, PAH-föreningar och tungmetaller var dock i huvudsak låga, och ingen omfattande försämring av vattenkvaliteten konstaterades.

Grundvattnets kvalitet var stabil som helhet, men i vissa kontrollrör konstaterades fortfarande förhöjda halter av elektrisk konduktivitet, klorid, sulfat och näringsämnen. I synnerhet i de kontrollrör som ligger i närheten av HSR:s

komposteringsanläggning konstaterades höga halter av fosfor, järn och mangan samt tidvis hög grumlighet. Även vid Rosk'n Rolls observationspunkter KP3/05 fortsatte den långvariga uppåtgående trenden för elektrisk konduktivitet.

Sett i ett helhetsperspektiv förblev vattenkvaliteten i Kullobäcken-området stabil under 2025. Kontrollen fortsätts enligt det gällande gemensamma kontrollprogrammet.

Byggnadstillsynen

Östra Nylands räddningsverk/brandinspektörens beslut 24.6.2026/ 86/61.613.2016 på ändringsanmälan 25.5.2026 gällande industriell hantering och upplagring av farliga

Tillstånds- och tillsynsnämnden

kemikalier i liten skala. Kemikaliernas mängd har ökat. Beslutet ersätter det tidigare gjorda beslutet. Agrica Ab/Porvoon Peruna, Målargränd 2-4, Stadshagen.

Östra Nylands räddningverk/brandinspektörens beslut 16.7.2026, 24.06.2026/01/RT på anmälan 24.6.2026 gällande industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier i liten skala. Neste Porvoo/Neste Markkinointi Oy, Montörsvägen 4, Östermalm.

Tillstånds- och tillsynsverket beslut 30.6.2026 LVV-U/47057/2026 gällande anført klagomål över en brygga.

Stadsutvecklingsdirektören
Meddelandena antecknas för kännedom.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

11

Aktuella ärenden

Tillstånds- och tillsynsnämnden 18.08.2026

- Anförande av representanten för ungdomsfullmäktige

Stadsutvecklingsdirektören

Tillstånds- och tillsynsnämnden antecknar de aktuella ärendena för kännedom.